

การประเมินเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก:
กรณีศึกษาจังหวัดตรัง

อภิสิทธิ์ หนานการ
จาก
ห้องสมุดเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์
.....มหาวิทยาลัยมหิดล.....

วิชา ลิ้มคำสุข

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการพัฒนาทรัพยากร
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2540

ISBN 974-589-111-8

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

กพ

๗๖๔๕๗

๒๕๔๐

๗๖๓

3836256 ENAT/M : สาขาวิชา : เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการพัฒนาทรัพยากร ; วท.ม.
 (เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการพัฒนาทรัพยากร)

ศัพท์สำคัญ : การประเมิน / ป้องกัน / โรค ไข้เลือดออก

วิชา ลឹ้มคำสุข : การประเมินเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อป้องกันและควบคุมโรค
 ไข้เลือดออก: กรณีศึกษาจังหวัดตรัง (APPROPRIATE TECHNOLOGY ASSESSMENT FOR
 PREVENTION AND CONTROL ON DENGUE HAEMORRHAGIC FEVER: CASE
 STUDY OF TRANG PROVINCE THAILAND). คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์:
 สุขุม ภู่ทอง, วท.ม., เกษม กุลประดิษฐ์, วท.ม., เทพนม เมืองแมน, M. P. H., Dr.P.H., ชูพา
 รองศรีแย้ม, Ph.D., DLSHTM. 110 หน้า. ISBN 974-589-111-8

งานวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์ ประเมินเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อป้องกันและควบคุม
 โรค ไข้เลือดออก โดยการศึกษาเปรียบเทียบกลุ่มผู้ป่วยและกลุ่มควบคุม สุ่มตัวอย่างอย่างง่ายจาก
 การใช้สูตร Yamane ใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากหัวหน้าครัวเรือน ในจังหวัดตรัง กลุ่มละ
 360 ตัวอย่าง รวม 2 กลุ่ม 720 ตัวอย่าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ร้อยละ ,ค่าเฉลี่ย, T-test,
 Chi – square test , โดยใช้ Odds Ratio (OR) พิจารณาเทคโนโลยีการป้องกันโรค และสร้าง
 สมการพยากรณ์โดย Stepwise multiple regression

ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ต่อความเจ็บป่วยที่มีค่าความแตกต่าง
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) ด้านสังคมเศรษฐกิจ ประกอบด้วย อายุ อาชีพ รายได้ และ
 การศึกษา ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์สภาพแวดล้อมของครัวเรือน พยากรณ์ได้ร้อยละ 85.5
 และค่าสหสัมพันธ์การใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการป้องกันโรค พยากรณ์ได้ร้อยละ 21.4

ผลการศึกษาโดยสรุปพบว่า ประชาชนสามารถป้องกันโรค ไข้เลือดออกได้ดี จะต้อง
 มีการใช้เทคโนโลยีป้องกันอย่างน้อย 2 อย่างขึ้นไปร่วมกับการควบคุมปัจจัยที่สำคัญด้านสภาพ
 แวดล้อมของครัวเรือน

3836256 ENAT/M : MAJOR : APPROPRIATE TECHNOLOGY : M.sc.

(APPROPRIATE TECHNOLOGY)

KEY WORD : ASSESSMENT / PREVENT / DENGUE HAEMORRHAGIC FEVER

WIPHA LIMKHUMSUK: APPROPRIATE TECHNOLOGY ASSESSMENT FOR PREVENT AND CONTROL ON DENGUE HAEMORRHAGIC FEVER: CASE STUDY OF TRANG PROVINCE THAILAND. THESIS ADVISOR : SUKHUM PHUTONG, M. Sc., KASEM KULPRADIT, M. Sc., DEBHANOM MUANGMAN, M. P. H. , Dr.P.H., YUPA RONGSRIYAM, Ph. D., DLSHTM. 110 p. ISBN 974-589-111-8

This research aimed to assess the appropriate technology for prevention and control of dengue haemorrhagic fever by comparing the case of patient group and control group by simple sampling from Yamane method. Questionnaires were designed to interview the master of family and 360 samples were used for each group. Data were analyzed by statistics presented in percent, mean, T-test, Chi-square test and prediction by stepwise multiple regression.

The result revealed that variables related to dengue haemorrhagic fever showed significant difference ($P < 0.05$). Social economic criteria were age, occupation, income and education. Odds Ratio (OR) were used to determine prevention technology. Based on analysis correlation, prediction of 85.5 percent was obtained when environmental factors in and around the house were considered. In consideration with selective appropriate technology, 21.4 percent prediction was revealed.

The overall results indicated that to achieve a good prevention it is necessary to select at least 2 appropriate technology factors in combination with the control of house surrounding environment especially during the epidemic period.